

TUKEA KOKO PERHEELLE

Perhetoiminta

Lapsen sairaus koskettaa koko perhettä: sisaruksia, vanhempia ja sukulaisia. Yhteisten kokemusten jakaminen samaa kokeneiden perheiden kanssa auttaa jaksamaan.

1/2021

Munuais- ja maksaliitto tukee sairastuneita ja elinsiirron saaneita sekä heidän läheisiään. Liitto jakaa luotettavaa tietoa sairauksista ja niiden hoidosta. Liiton perhetoiminnassa ja jäsenyhdistyksissä voi tavata muita saman kokeneita ja saada vertaistukea.

Munuais- ja maksaliitto
NJUR- OCH LEVERFÖRBUNDET

www.muma.fi • www.munuainen.fi • www.maksa.fi

Perhetoiminta Munuais- ja maksaliitossa

Lapset voivat jo syntyessään sairastaa tai sairastua myöhemmin munuais- tai maksasairauteen tai saada elinsiirron. Lapsen sairaus koskettaa koko perhettä: sisarusia, vanhempia, isovanhempia sekä muita sukulaisia.

Munuais- ja maksaliitto järjestää toimintaa perheille ja nuorille. Liiton tapahtumiin voi osallistua, vaikka lapsen sairaus ei vielä olisi vakavassa vaiheessa.

Liitto järjestää kursseja, toiminnallisia perhepäiviä sekä vertais- ja virkistystapaamisia STEAN:n, Kelan tai sairastuneiden lasten vanhempien keräämällä rahoituksella. Pääsääntöisesti tapahtumat ovat osallistujille maksuttomia.

Kokemusten jakaminen saman kohdanneiden perheiden kanssa auttaa jaksamaan. Vertaisryhmät antavat tukea arjen sujumiseen. Vertaisvanhempitoiminta tukee luottamuksellisesti perheen selviytymistä sairauden eri vaiheissa.

Liiton kautta on mahdollisuus saada erityiskoulutettu sairaanhoitaja tilapäisesti kotiin hoitamaan munuais- tai maksasairautta sairastavaa tai elinsiirron saanutta lasta.

Liitto tukee nuoria matkalla aikuisuuteen järjestämällä tapahtumia ja yhteisiä reissuja, joissa nuoret voivat tavata muita saman sairauden kokeneita ikäisiään ja harjoitella turvallisesti itsenäistymistä.

”Olen saanut lapseni sairauden kautta uusia elinikäisiä ystäviä, jotka kulkevat rinnallani. Vaikka yhteydenpito ei ole päivittäistä, tieto siitä, että voin ottaa yhteyttä milloin vain, auttaa jaksamaan.”

– Liiton perhetoimintaan osallistuneen vanhemman palautetta

Sairaudet ja elinsiirrot

Munuaissairaus

Lasten vakavat, munuaisten vajaatoiminaan johtavat sairaudet ovat harvinaisia. Suomessa noin 30–40 lasta sairastuu vuosittain vakavaan munuais-sairauteen. Sairauden voi aiheuttaa muun muassa synnynnäinen munuaisten tai virtsateiden rakenepoikkeavuus (esimerkiksi rakkulamunuaiset tai uretraläppä) tai munuaiskerästulehdus (esimerkiksi Henoch-Schönleinin purppuraan liittyvä nefriitti tai Iga-nefropatia) Sairaus voi olla myös perinnöllinen, kuten suomalaistyyppinen synnynnäinen nefroosi (CNF), joka aiheuttaa massiivista valkuaisaineiden erittymistä virtsaan.

Munuaissairaus voi johtaa vaikeaan munuaisten vajaatoimintaan, jonka hoito on munuaisensiirto. Lasten ja nuorten munuaisensiirtoja tehdään Suomessa noin 10–15 vuodessa, ja niissä käytetään joko elävältä tai aivokuolleelta luovuttajalta saatua munuaissiirrettä. Elävä luovuttaja on yleensä lapsen vanhempi ja joissain tapauksissa isovanhempi tai muu lähiomainen. Munuaisensiirto pyritään tekemään eläviltä luovuttajilta ja niiden määrä onkin lisääntynyt viime vuosikymmenen aikana. Nykyisin lasten munuaisensiirroista yli 50 prosenttia on ollut omaissiirtoja.

Viime vuosina noin 20–30 prosenttia lasten ja nuorten munuaisensiirroista on tehty ennakkoivasti eli ilman edeltävää dialyysihoidoa. Aina tämä ei kuitenkaan ole mahdollista ja vuosittain noin kymmenelle lapselle aloitetaan dialyysihoido. Dialyysihoido toteutetaan päivittäin kotona tehtävänä vatsakalvo- eli peritoneaalidialyysihoidona tai sairaalassa 2–4 kertaa viikossa tehtävänä hemodialyysihoidona.

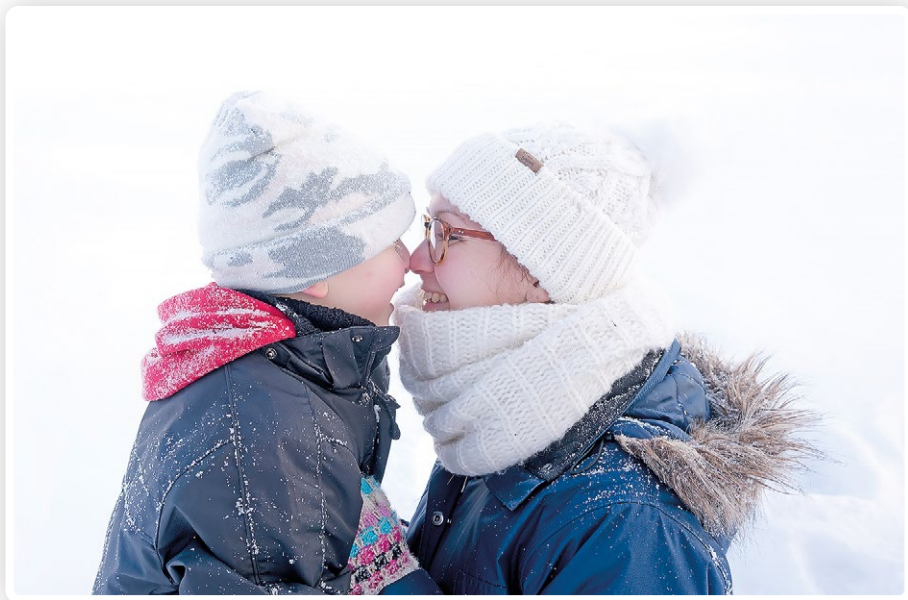
Maksasairaus

Maksansiirtoa vaativaan vakavaan maksasairauteen sairastuu vuosittain noin kymmenen lasta. Tavallisimmin maksan tuhoutumisen aiheuttaa synnynnäinen sappiteatresia eli maksan ulkoisten sappiteiden puutos. Maksan voi tuhota myös vaikea virussairaus, maksasyöpä tai jokin harvinainen aineenvaihduntasairaus kuten hyperoksaluria. Melko suuri osa lasten maksasairauksista on synnynnäisiä ja ne ilmenevät jo imeväisiässä. Suomessa on tehty noin 150 maksansiirtoa lapsille.

Muut vaikeat sairaudet

Idiopaattinen nefroottinen oireyhtymä on tyyppisesti leikki- ja kouluikäisillä esiintyvä sairaus, joka aiheuttaa runsasta valkuaisaineiden erittymistä virtsaan. Sairauteen sairastuu noin 20–50 lasta vuosittain.

Sairauden hoitoon käytetään yleisimmin kortisonia, jolla valkuaisvirtsaisuus yleensä vähenee tai loppu kokonaan. Suurimmalla osalla nefroottista oireyhtymää sairastavista lapsista esiintyy sairauden uusiutumista, jonka vuoksi kortisonihoitoja joudutaan uusimaan tai sen lisäksi aloitetaan pitkäkestoinen uusiutumista estävä lääkitys. Nefroottisen oireyhtymän uusiutumiseriski vähenee merkittävästi murrosiän jälkeen ja se johtaa harvoin munuaistoiminnan heikkenemiseen.

Suomessa syntyy vuosittain muutamia lapsia, joilla on rakkoekstrofia eli synnynnäinen virtsateiden rakennepoikkeama, tai jokin vaikea suolistosairaus. Rakkoekstrofiaa sairastavat lapset joutuvat yleensä käymään läpi useita kirurgisia toimenpiteitä. Näiden sairauksien lääke- ja ravitsemushoito sekä sairaalajaksot ovat vaativia ja ne rasittavat sekä lasta että lapsen perhettä. Nämä sairaudet eivät yleensä johda elinsiirtoon.

Sydämen-, suolen- ja keuhkonsiirrot

Liiton perhetoimintaan ovat tervetulleita mukaan myös perheet, joissa lapselle on tehty sydämen-, suolen tai keuhkonsiirto. Lapsille tehdään Suomessa vuosittain noin viisi sydämensiirtoa. Lasten sydämensiirtojen tärkeimmät syyt ovat synnynnäiset rakenneviat sekä kardio-myopatiat eli sydänlihassairaudet. Noin sadalle lapselle on tehty Suomessa sydämensiirto. Suolen- ja keuhkonsiirtoja on tehty muutamalle lapselle.

Elinsiirto

Elinsiirto on hoitovaihtoehto, mikäli munuais-, maksa- tai sydänsairautta sairastavan lapsen elimen toimintaa ei muilla keinoin pystytä ylläpitämään tai elimen huono toiminta heikentää merkittävästi elämänlaatua.

Lasten elinsiirtotoiminta käynnistyi HYKS:n Lastenlinikalla vuonna 1986 ja lasten elinsiirtoja on tehty Suomessa yli 600. Onnistuneen elinsiirron jälkeen lapsi ja nuori, jolla ei ole merkittäviä liitännäissairauksia, voi elää tavallista elämää ilman suuria rajoituksia.

Suomessa lasten elinsiirrot on keskitetty Uuteen lastensairaalaan, jossa myös kaikki siirtoa odottavat ja siirron saaneet lapset ovat seurannassa aikuisikään saakka. Lapset käyvät seurannassa myös omassa yliopisto- tai keskussairaalaissa.

Elinsiirto vaatii tiivistä yhteistyötä terveydenhuoltohenkilöstön ja lapsen vanhempien kesken. Elinsiirron jälkeen lapsen hoito sairaalassa kestää yleensä kolmesta kuuteen viikkoon. Lapset toipuvat yksilöllisesti ja hoitoajat vaihtelevat.

Kotiutumisen jälkeen elinsiirron saaneet lapset käyvät säännöllisesti poliklinikalla ja osastokontroleissa. Ensimmäisten elinsiirron jälkeisten kuukausien aikana lapsi on herkkä tulehduksille ja hylkimisreaktioille. Toipuminen kestää noin kuusi kuukautta, mutta kouluun elinsiirron saanut lapsi voi yleiskunnon salliessa palata jo kahden viikon kuluttua kotiutumisesta. Päivähoitoon lapsi voi palata noin 2–3 kuukauden kuluttua elinsiirrosta.

Suomessa elinsiirtotoiminta on korkeatasoista ja elinsiirron saaneiden lasten pitkäaikaisen nuste on hyvä. Elinsiirron jälkeen lapsi tarvitsee koko elämänsä ajan elimen hylkimistä estävää lääkitystä ja tukea sopeutumiseen elämään pitkäaikaissairauden kanssa.

Lapsen sairaus ja perhe

Kun perheeseen syntyy pitkäaikaisesti sairais lapsi tai kun lapsi sairastuu äkillisesti, koko perhe ja lähiympäristö on ison muutoksen edessä. Sopeutukseen lapsen sairauteen koko perhe tarvitsee aikaa ja monipuolista tukea.

Lapselle itselleen, hänen sisaruksilleen ja muille lähipiirin lapsille on syytä antaa heidän ikä- ja kehitystasonsa mukaista tietoa sairaudesta. Vaikeiden asioiden ymmärtäminen

voi viedä aikaa. Niihin kannattaa palata aika ajoin lapsen kasvaessa, vaikka lapsi ei erikseen asiasta kysyisi, ja erityisesti aina, jos asia näyttää askarruttavan lasta. Puhuminen on askel avoimuuteen ja avoimuus lisää turvallisuuden tunnetta.

Myös sairastunut lapsi tarvitsee turvallisia rajoja, rakkautta, hellyyttä ja huomiota. Lapsi on ensisijaisesti lapsi, eikä sairais lapsi. Vanhemmilla ei ehkä enää riitä yhtä paljon aikaa perheen toisille lapsille. Siksi sairastuneen lapsen sisarukset voivat kokea mustasukkaisuutta, surua, vetäytymistä tai liiallista tunnollisuutta. Ratkaisuna voi olla päivittäinen oma hetki vanhemman kanssa, jolloin sisarus kokee saavansa jakamattoman huomion. Myös sisarusten hoitopaikkaan tai kouluun kannattaa kertoa perheen tilanteesta.

Ihmisen kohdatessa suuria muutoksia ja sairauden aiheuttamaa huolta on normaalia kärsiä alakuloisuudesta. Parisuhde joutuu koville, kun perheessä on pitkäaikaisairas tai vammaisen lapsi. Vanhempien on pidettävä huolta itsestään ja omasta jaksamisestaan. Haastavassa arjessa on varattava aikaa myös itselle. Esimerkiksi jonkun oman harrastuksen säilyttäminen on tärkeää. Jos alakuloisuus jatkuu, on tärkeää pyytää apua jaksamiseen, ja käydä tarvittaessa purkamassa omia tuntojaan ammattilaiselle.

Perheen kannattaa varata mahdollisimman pian aika oman sairaalan sosiaalityöntekijälle ja ottaa selvää tukimahdollisuuksista. Usein esimerkiksi toisen vanhemman on jätävä pois ansiotyöstä, mikä saattaa aiheuttaa perheelle taloudellisia vaikeuksia. Lapsen tai sisarusten hoitoon ja arjen pyörittämiseen voi hakea apua omalta kunnalta, naapureilta ja sukulaisilta.

Sairauden tuoma muutos voi tuoda perheeseen myös positiivisia asioita. Parisuhde voi vahvistua, perheen arvomaailma voi muuttua tai perhe ja suku voivat lähentyä. Vaikeassa tilanteessa voi syntyä uusia, koko elämän kantavia ihmissuhteita.

Toimintaa perheille

Lapsiperheiden kurssit

Liitto järjestää vuosittain Kelan rahoittamia viiden vuorokauden mittaisia sopeutumisvalmennuskursseja perheille, joissa lapselle on tehty elinsiirto, lapsen elinsiirto on edessä tulevaisuudessa tai lapsi on dialyysihoidossa. Kurssien tavoitteena on tukea koko perhettä sopeutumaan elinsiirtoon tai dialyysihoitoon sekä antaa voimavaroja muuttuneeseen elämäntilanteeseen.

Kurssilla koko perhe saa tukea sekä mahdollisuuden tavata vertaisiaan. Kurssilla on ohjattua, mukavaa yhteistä tekemistä koko perheelle. Aikuisille, lapsille ja sisaruksille järjestetään kurssilla myös omaa ohjelmaa. Aikuiset saavat tietoa elinsiirroista, ravitsemuksesta ja hyvinvoinnista. Aikuisten ohjelman aikana lasten hoidosta ja toiminnasta vastaavat koulutetut lastenohjaajat. Lastenohjaajista yksi on dialyysi- ja elinsiirtolasten hoitoon perehtynyt sairaanhoitaja.

Perhekurssit pyritään järjestämään vuosittain kesäaikaan sekä syyslomaviikolla. Kurssit ovat perheille maksuttomia. Perhekurssille hakemista varten tulee pyytää lääkärin B-lausunto, jossa suositellaan koko perheen osallistumista kurssille. Kela tukee vanhempia kuntoutuspäivärahan muodossa, jos vanhempi on kurssin ajalla estynyt omasta työstään. Lisäksi Kelasta voi hakea matkakorvauksia kurssin jälkeen.

Muut lapsiperheiden kurssit

Lapsiperheviikonloput ovat viikonlopun kestäviä kursseja perheille, joissa lapsella on munuais- tai maksasairaus, rakkoekstrofia, nefroottinen syndrooma, vaativa suolistosairaus tai lapselle on tehty elinsiirto. Viikonlopun aikana on keskusteluja ja toiminnallista ohjelmaa lapsille, nuorille

ja aikuisille sekä yhdessä että erikseen. Ohjelmassa on aina lääkärin, ravitsemusterapeutin tai muun asiantuntijan luento. Lasten ryhmien aikana lasten hoidosta vastaavat kokeneet lastenohjaajat. Lapsiperheviikonloput ovat STEAN:n rahoittamia ja osallistujille maksuttomia.

Perhepäivät

Liitto järjestää vuosittain perhepäiviä sekä muita virkistys- ja vertaistapahtumia perheille. Lisäksi omia tapahtumia pidetään muun muassa sairastuneen lapsen sisaruksille, äideille ja isille. Myös alueellisia lapsiperhetapahtumia järjestetään vuosittain. Tapahtumia suunnitellaan perheiltä saadun palautteen perusteella ja usein yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Tapahtumissa voi saada vertaistukea, tietoa sekä tutustua uusiin ihmisiin ja tavata vanhoja tuttuja. Tapahtumissa vietetään mukavaa aikaa yhdessä.

Tilapäinen hoitoapu

Usein esimerkiksi dialyysihoidossa olevan, vakavaa munuaisten- tai maksan vajaatoimintaa sairastavan ja erityistapauksissa myös elinsiirron saaneen lapsen vanhemmista toinen on lapsensa omaishoitaja. Omaishoidontuki on kunnan myöntämä määrärahasidonnainen etuus. Omaishoitajalle kuuluvat lakisääteiset vapaapäivät ja esimerkiksi dialyysihoidossa olevan lapsen hoitaminen vaatii erityisosaamista. Munuais- ja maksaliitto koordinoi valtakunnallista hoitorengaspalvelua, jonka kautta kunnat voivat ostaa omaishoidon vapaapäivät omaishoitajalle. Tällöin erityiskoulutettu sairaanhoitaja tulee kotiin hoitamaan sairastunutta lasta ja tarvittaessa myös hänen sisaruksiaan.

STEAN:n rahoituksen avulla voidaan myös tarjota lyhytaikaista ja lähinnä kertaluonteista hoitoapua niille perheille, joissa toinen vanhemmista ei ole lapsen omaishoitaja. Palvelun avulla vanhemmilla on mahdollisuus irrottautua tilapäisesti kuormittavasta hoitotyöstä ja viettää aikaa kahden kesken tai muiden lasten kanssa.

Nuorten viikonloput

Nuorten viikonloput on tarkoitettu 12–17-vuotiaille nuorille. Osaan tapaamisista nuori voi ottaa ystävänsä mukaan. Viikonlopun aikana voi tavata ikäisiään nuoria sekä liikkua ja viihtyä yhdessä. Viikonlopun aikana toiminnan lomassa tutustutaan ja jaetaan kokemuksia omasta sairaudesta ja elämästä.

Viikonlopun ohjelma suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa ja pyrkimyksenä on päästä koellemaan uusia, makeita juttuja. Viikonlopun parhaimpia anteja ovat nuorten uudet kaverisuhteet, jotka ovat usein jatkuneet myös kurssin jälkeen. Viikonloppu on myös hyvä mahdollisuus osoittaa vanhemmille, että on kykenevä ottamaan vastuuta omasta lääkkehoidostaan ja itsensä huolehtimisesta. Viikonlopuissa nuorten tukena ovat liiton työntekijät.

Nuorten Camp

Nuorten Camp on tarkoitettu nuorille, jotka ovat siirtymässä hoitoon aikuispuolelle. Nuorten Campissa saa esimerkiksi tietoa sosiaaliturvasta, itsenäistymisestä, seksuaalisuudesta ja käytännöistä aikuispuolen hoitoyksiköissä. Jokavuotisessa tapaamisessa vaihdetaan myös kokemuksia opiskelusta ja työelämään siirtymisestä. Nuorten Camp järjestetään yhteistyös-

sä Uuden lastensairaalan hoitoyksiköiden ja muiden potilasjärjestöjen kanssa. Nuorten Campissa on aina myös rentoa vapaa-ajan ohjelmaa ja mahdollisuus tutustua toisiin nuoriin.

Myös liitto järjestää vuosittain omia tapaamisia noin 18–25-vuotiaalle nuorille.

Tukea verkossa ja sosiaalisessa mediassa

Liitto järjestää säännöllisesti tapahtumia myös verkossa. Verkkotapahtumiin osallistuminen on helppoa mistäpäin Suomea tahansa. Verkkotapahtumissa on usein lääkärin tai muun asiantuntijan alustus. Verkkotapahtumissa saa vertaistukea, tietoa ja mahdollisuuden tutustua uusiin ihmisiin. Nuorille, nuorille aikuisille ja vanhemmille järjestetään omia verkkotapahtumia.

Facebookissa toimii useita munuais- ja maksasairautta sairastavien ja elinsiirron saaneiden lasten vanhempien suljettuja keskusteluryhmiä. Oma ryhmä on esimerkiksi sappiteatresiaa, suomalaistyyppistä synnynnäistä nefroosia (CNF) ja nefroottista syndroomaa sairastavien lasten vanhemmille.

Facebookissa Munuais- ja maksaliiton lapsipotilaiden vanhempien suljetussa keskusteluryhmässä on mukana liiton perhetyöntekijä. Tässä ryhmässä esimerkiksi tiedotetaan tulevista tapahtumista ja muista sairastuneiden lasten elämään vaikuttavista asioista. Vanhemmat jakavat toisilleen vertaistukea sekä monia hyödyllisiä käytännön vinkkejä lapsen hoitoon liittyen.

Vertaisvanhempitoiminta

Vertaistukitoiminta auttaa munuais- ja maksasairaita, elinsiirron saaneita sekä heidän perheitään selviytymään sairauden eri vaiheissa. Vertaistuki auttaa ymmärtämään, että on muitakin samaa kokeneita. Vertaisvanhempi on tukena, kun perheessä on munuais- tai maksasairas tai elinsiirron saanut lapsi.

Vertaisvanhemmalla on omakohtainen kokemus lapsiperheen elämästä, jossa lapsi sairastaa. Vertaisvanhempi on jo päässyt eteenpäin henkisesti lapsensa sairauden hyväksymisessä ja hoidossa. Liiton vertaisvanhemmat ovat saaneet koulutusta ja ohjausta vertaistukityöhönsä.

Vertaisvanhempi on valmis kuuntelemaan, olemaan läsnä ja rohkaisemaan. Hän on luotettava ja vastuunsa tunteva. Vertaisvanhempi on valmis antamaan aikaansa ja jakamaan omia kokemuksiaan. Yhteydenpito voi tapahtua kasvokkain, puhelimesta tai Facebookissa. Vertaisvanhempia välittää liiton perhetyöntekijä.

Uusia vertaisvanhempia tarvitaan jatkuvasti ja koulutusta järjestetään vuosittain. Jos olet kiinnostunut lähtemään mukaan liiton vertaisvanhempitoimintaan, ota rohkeasti yhteyttä liiton perhetyöntekijään.

”Haluan pitää yhteyttä vertaisiini, sillä vertaistuen avulla myös lapseni on löytänyt monta vertaista ja toivon, että tulevaisuudessa heidän kasvaessaan he tukevat toinen toisiaan omin tavoin.”

– Liiton perhetoimintaan osallistuneen vanhemman palautetta

VERTAISVANHEMPINA TOIMIVAT

- munuais- tai maksasairauksia sairastavien lasten vanhemmat.
- lapsen dialyysin läpikäyneet vanhemmat.
- munuaisen, maksan- tai sydämensiirron saaneiden lasten vanhemmat.
- vanhemmat, joiden lapsella on rakkoekstrofia.
- munuaisen omaisluovuttajat.

Perhe- ja nuorisotyöryhmä

Munuais- ja maksasairaiden sekä elinsiirron saaneiden lasten vanhemmat ovat jo yli 30 vuoden ajan omalla vapaaehtoistoiminnallaan hankkineet varoja ja kehittäneet liiton perheiden palveluja sekä järjestäneet virkistys- ja vertaistapaamisia.

Perhe ja nuorisotyöryhmään kuuluu lasten vanhempia, jotka edustavat eri-ikäisiä ja eri sairauksia sairastavien lasten perheitä ympäri Suomea. Pysyvinä jäseninä työryhmässä toimivat edustaja Uuden lastensairaalan Taika-vuodeosastolta ja sihteerinä Munuais- ja maksaliiton perhetyöntekijä.

Toiminnassa painottuvat edunvalvonta, tiedottaminen, varainhankinta, virkistystoiminta ja yhteistyö hoitoyksiköiden kanssa. Työryhmä järjestää perheiden ja nuorten vertaistukitoimintaa, kerää toimintaan varoja sekä edistää lasten ja nuorten hoitohenkilökunnan ammattitaitoa.

LIITY JÄSENEKSI

Jäseneksi liittyminen on paras tapa tukea liiton ja yhdistyksen tavoitteita ja toimintaa. Kaikki henkilöjäsenet kuuluvat jäsenyhdistyksiin.

Jäsenet saavat liiton Elinehto-lehden neljästi vuodessa kotiin postitettuna, liiton sähköiset uutiskirjeet ajankohtaisista asioista ja tapahtumista, yhdistyksen lehden tai jäsenkirjeen sekä valtakunnallisia ja paikallisia jäsenetuja, jotka löytyvät liiton verkkosivuilta osoitteessa www.muma.fi/jasenedut. Lapsiperheet saavat lisäksi noin kolme kertaa vuodessa perhepostia, jossa kerrotaan liiton perhetoiminnan tapahtumista.

”Olen tyytyväinen, että sain liittyä vihdoin liittoon. Uskon, että saamme paljon hyvää kauttanne elämäämme. Suuri kiitos, että tunsimme olomme erittäin tervetulleeksi, osallistuessamme ensimmäistä kertaa perhetapahtumaanne.”

– Liiton perhetoimintaan osallistuneen vanhemman palautetta

Voit liittyä jäseneksi sähköisesti liiton verkkosivuilla osoitteessa www.muma.fi/liity tai ottamalla yhteyttä oman alueesi yhdistykseen tai liittoon puhelimella, sähköpostilla tai kirjeellä. Liiton yhteystiedot löydät osoitteesta www.muma.fi/yhteystiedot.

Liiton jäsenyhdistykset löydät myös verkosta, osoitteessa www.muma.fi/jasenyhdistykset.

Liitto tukee sairastuneita ja heidän läheisiään

Munuais- ja maksaliitto tukee sairastuneiden ja elinsiirron saaneiden sekä heidän läheistensä hyvinvointia ja ajaa heidän oikeuksiaan. Liitto jakaa tietoa munuais- ja maksasairauksista ja niiden ennaltaehkäisystä sekä edistää elinluovutuksia ja toimii yhteiskunnallisena vaikuttajana. Liitto tukee kuntoutumista, järjestää sopeutumisvalmennuskursseja ja ammatillisesti ohjattuja ryhmäkursseja sekä antaa neuvoja sosiaaliturvasta.

Munuais- ja maksaliitto

Ratamestarinkatu 7 A, 7 krs., 00520 Helsinki
www.muma.fi

Liiton perhetoiminnan työntekijän tavoitat
numerosta 040 5240 674.

Kaikki liiton yhteystiedot löydät osoitteesta
www.muma.fi/yhteystiedot.

Munuais- ja maksaliitto
NJUR- OCH LEVERFÖRBUNDET

www.muma.fi • www.munuainen.fi • www.maksa.fi